

ГОД. XXI.

ПОЗОРИШТЕ.

БРОЈ 50.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЏИЋ.

Излази за време бављења позоришне дружине у Н. Саду свагда о дану сваке представе, иначе сваког месеца по један пут на по табака. — Стоји за Нови Сад 40, а на страну 60 новч. месечно. —

ИЗВЕШТАЈ

ПРИВРЕМЕНЕ УПРАВЕ СРПСКОГ НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА О СТАЊУ И РАДЊИ СРПСКЕ НАРДОНЕ ПОЗОРИШНЕ ДРУЖИНЕ.

Славна скупштина,

Част је привременој управи поднети свој годишњи извештај о радњи и стању српске народне позоришне дружине.

Од 25. маја 1895. до 30. маја 1896. обишла је позоришна дружина ова места: Руму, Винковце, Вуковар, Осек, Митровицу, Нови Сад, Сомбор и Суботицу.

У Руми се бавила наша позоришна дружина од 25. маја до 5. јуна 1895. За то време давала је 23 представе и појала је у цркви о служби божјој. Да није непрекидна киша, нарочито у недељне и празничне дане, јако сметала позоришним представама у арени: позориште би наше у Руми прошло без дефицита. Дешавало се више пута, да се започети комад морао одиграти и ако је киша пљуштала. Свет је био дошао, па није хтео да иде кући, и ако је арена прокисавала.

Из Руме је дошло наше позориште у Винковце, где се бавило од 5 јуна до 7. августа 1895. и за то време давало 18 представа и свечану представу 6. августа у славу рођен-дана Његовог ц. и кр. апостолског Величанства краља нашег Фрање Јосифа I. Тога дана, а и у недељу по доласку своје, појала је позоришна дружина у цркви о служби божјој. Позориште наше добро би прошло било у Винковцима, да није рђаво време јако сметало представама у арени. Одушевљење било је велико, и то не само у Срба него и у других пријатеља наше позоришне уметности, без разлике вере и народности.

Из Винковаца дошло је наше позориште у Вуковар и ту се бавило од 7. августа до 30. августа 1895. За то време давало је 14 представа. Осим тога појала је позоришна дружина у цркви о служби божјој. Сувишка је било 156 фор. 75 н., те су тако Вуковарци очували оно лепо име, које су стекли у потпомагању и одржавању нашег позоришта. Нека им је овде изречена јавна захвалност на томе! „Sriemske Novine“, што излазе у Вуковару, оцениле су сваку представу и биле су увек пуне хвале како о доброј игри појединих глумаца тако и о складној, уметничкој представи приказаних позоришних дела.

По завршетку позоришних представа у Вуковару прешла је наша позоришна дружина у Осек, где се бавила од 30. августа до 16. октобра 1895. За то време давала је 26 представа, и то десет у позоришту, у горњој вароши, и шеснаест у „дворани касинској“, у дољој вароши. Осим тога појала је у цркви о служби божјој. Да је позоришна дворана у новој згради српске православне црквене општине у Митровици на уречено време готова била, те да се није морало наше позориште у Осеку једно десетак дана дуже задржати него што је било одређено: био би постигнут и овом приликом сувишак, а овако је изнео дефицит 208 фор. 23 нов. Да се тај мањак умали, скупио је родољубиви председник месног позоришног одбора г. Васа Муачевић 120 фор. добровољних прилога, те је тако дефицит смањен на 88

фор. 23 новч. Немачки листови: „Slavonische Presse“ и „Die Drau“, што излазе у Осеку, пропратили су сваку представу и оцењивали су игру наших глумаца. Признали су, да је „репертоар увек удешаван био према напредном духу времена, да је приказ сваког комада у целини могао задовољити и захтеве најстрожијих критичара, да игри наших глумаца, што се тиче уметничке заједнице, не може бити приговора: сваки ти је то од њих вршио поверене му задатке с највећом вољом и амбицијом, тако, да је милина била долазити у позориште, па гледати извршене представе српског народног позоришта.“ У почетку почело се гудити, да се у Осеку и против нашег позоришта, као оно против мађарског, спремају неке демонстрације; али томе се лепо доскочило, које избором позоришних дела за приказ, које тактичним, обазривим поступањем позоришне управе и месног позоришног одбора, а које умесним владањем наших глумаца, који су понашањем својим задобили опште симпатије не само у Срба, него и у страног света у Осеку.

Из Осека дошла је наша позоришна дружина у Митровицу, где се бавила од 16. октобра до 21. децембра 1895. и за то време давала је 35 представа, једну представу за децу и појала је у цркви о служби божјој. Прва представа била је свечана у славу отворања позоришне дворане у новој згради српске православне црквене општине митровачке. Том приликом давала се „Балканска царица“, која је свугде, где се год досад приказала, па тако и овде, изазвала највеће одушевљење у народу. По жељи месног позоришног одбора излазили су на позорницу у Митровици као гости: Зорка Теодосијевићка и Вела Нигринова, чланови кр. српског народног позоришта у Београду. Зорка Теодосијевићка приказала је насловну улогу у „Риђокоси“, а Вела Нигринова приказала је Клару у „Господару од ковница“ и Есмералду у „Звонару богородичине цркве“.

Родољубиви Митровчави, и ако су јако пострадали које с тога, што их је лед двапут био, које с поплаве, а које са свињске

морије: ипак су учинили све, што су год могли, да позориште у њих о што мање штете прође.

У Митровици изгубисмо честиту и поштену душу српску, у народним пословима нашим опробану и поуздану старину Павла Панаотовића, који је и као благајник и као председник тамошњег месног позоришног одбора послужио својски нашем народном позоришту од постанка му. Нека му је слава!

Из Митровице дошла је наша позоришна дружина у Нови Сад и ту се бавила од 21. децембра 1895. до 21. марта 1896. За то време давала је 47 представа, од којих је једна била за децу и једна у корист српских вероисповедних школа у епархији будимској. Та представа донела је 261 фор. 08 новч. Недељом и свецем даване су представе за народ с обаљеним ценама. За време бављења позоришне дружине у Новом Саду излазила је на позорницу као гост гђа Зорка Теодосијевићка, члан кр. српског народног позоришта у Београду, у улози „Риђокосе“. И ако су трошкови у Новом Саду огромни, ипак је било сувишка 135 фор. 12 новч. те су тако Новоцађани и овом приликом осветлили себи образ у потпомагању и одржавању српског народног позоришта. Нека им је овде изречена и хвала и слава!

Завршивши наша позоришна дружина низ својих представа у Новом Саду, прешла је у Сомбор, где се бавила од 21. марта до 6. маја 1896. За то време давала је 27 представа, једну за децу, и приредила је у друштву са познатим оперским певачем г. Жарком Савићем концерат, који је сјајно испео. Посета позоришних представа у Сомбору, с малим изузетком, није била онаква, каква би се могла очекивати, и ако је управа, у договору са месним позоришним одбором, одабраним репертоаром и многим новитетима учинила све што је год могла, да подстакне свет наш, да што марљивије долази у позориште. Узрок је томе, што су Сомборци желели, да им позориште дође у јесен или у зиму, а не у време, када се они, ради

своје економије баве већином на салашима својима.

Из Сомбора дошла је наша позоришна дружина у Суботицу, где се бавила од 6. маја до 30. маја 1896. За то време давала је 14 представа, а свецем по две, од којих је једна била после подне за народ са обаљеним ценама. Осим тога појала је и у цркви о служби божјој, а приредила је 27. маја (8. јуна) и миленијску свечану представу и концерат у друштву са познатим оперским певачем г. Жарком Савићем. Суботичани су се, истина, у почетку опирили, да им дође позориште, изговарајући се, да није zgodно време; али је после ипак овладао у њих сваке хвале вредно родољубиво мишљење, да се наше народно позориште мора примити, кад није пристало на другу страну. Браћа наша Буњевци све су се више и више загревали за народно позориште, које они сматрају као своје. Да није било време радно, или да је бар сваки други дан био светац или недeља: позориште би наше прошло било у Суботици, као некада, без дефицита.

Из Суботице отишла је позоришна дружина у Велики Бечкерек, где се бавила од 30. маја до 5. јула о. г.; одатле у Меленце, где се бавила од 5. јула до 2. августа; из Меленаца је дошла 2. августа у Велику Кикинду, где ће се бавити до 20. септембра. Из Вел. Кикинде наумила је позоришна дружина да иде у Вршац, па у Панчево, у Земун, у Нови Сад па у Карловце.

Од 25. маја 1895. до 30. маја 1896. давала је позоришна дружина свега 203 представе, а приказала је 211 позоришних дела, и то: 10 трагедија, 42 драме, 70 шаљивих игара, 20 позоришних игара, 62 позоришне игре с певањем, 7 лакрдија.

Од тих приказаних дела долази: 1. на српску књижевност: 81; 2. на француску: 55; 3. на мађарску: 24; 4. на немачку: 22; 5. на енглеску: 11; 6. на руску: 9; 7. на шпанску 6; 8. на пољску: 2; 9. на норвешку: 2.

Све те представе за споменуто време донеле су:

1. прихода: . . . 32.762 фор. 64 нов.
2. расход је: . . . 34.160 фор. 92 нов.
мањак: 1398 фор. 28 нов.

Али кад се тај мањак подмири од своте, која је у име припомоћи одређена била прошлом главном скупштином и која износи 2600 фор. онда излази, да није било мањка него још сувишка у износу од 1201 ф. 72 н.

Тај, заиста, знатан приход, који је постигнут у пркос тешким временима, најјаснији је доказ, да је народу нашем позориште за срце прирасло и да свет наш не жали ни труда свога ни новаца, само да га одржи.

Највише прихода донели су ови комади:

- 1., „Балканска царица“, давана 11 пута, донела . 1936 ф. 54 н.
- 2., „Бидо“, даван 8 пута, донео 1453 ф. 02 н.
- 3., „За круну“, даван 6 пута, донео 1030 ф. 91 н.
- 4., „Сеоска лола“, даван 5 пута, донео 1029 ф. 40 н.
- 5., „Северо Торели“, даван 7 пута, донео 948 ф. 76 н.
- 6., „Јабучка“, давана 5 пута, донела 948 ф. 74 н.
- 7., „Господска сиротиња“, давана 8 пута, донела . 934 ф. 53 н.
- 8., „Шокица“, давана 4 пута, донела 864 ф. 17 н.
- 9., „Поп Доброслав“, даван 5 пута, донео 799 ф. 85 н.
- 10., „Мајка“, давана 4 пута, донела 788 ф. 44 н.
- 11., „Краљевић Марко и Арапин“, даван 6 пута, донео 739 ф. 74 н.
- 12., „Галеото“, даван 5 пута, донео 720 ф. 38 н.
- 13., „Млетачки трговац“, даван 4 пута, донео 611 ф. 58 н.
- 14., „Задужбина цара Лазара“, давана 4 пута, донела 602 ф. 35 н.
- 15., „Ултимо“, даван 4 пута, донео 593 ф. 48 н.
- 16., „Зећ“, даван 4 пута, донео 577 ф. 72 н.
- 17., „Мајчин благослов“, даван 3 пута, донео . . 577 ф. — н.

- 18., „Хетман“, даван 3 пута,
донео 543 ф. 13 н.
- 19., „Булинаруви“, давани 3
пута, донели 536 ф. 54 н.
- 20., „Хамлет“, даван 2 пута,
донео 536 ф. 50 н.
- 21., „Нијоба“, давана 3 пута,
донела 482 ф. 83 н.
- 22., „Досадан свет“, даван 3
пута, донео 478 ф. 04 н.
- 23., „Распикућа“, даван 3
пута, донео 467 ф. 65 н.
- 24., „Риџокоса“, давана 2 пу-
та, донела 453 ф. 68 н.
- 25., „Задушне жене“, даване
2 пута, донеле 453 ф. 30 н.
- 26., „Женска влада“, давана
2 пута, донела 440 ф. 94 н.
- 27., „Војнички бегунац“, да-
ван 2 пута, донео 432 ф. 30 н.
- 28., „Немања“, даван 3 пута,
донео 418 ф. — н.
- 29., „Марија кћи пуковније“,
давана 2 пута, донела 399 ф. 30 н.
- 30., „Позоришно дело“, дава-
но 2 пута, донело 391 ф. 46 н.
- 31., „Роман сиромашног мла-
дића“, даван 2 пута, донео 365 ф. 03 н.
- 32., „Женски пријатељ“, да-
ван 3 пута, донео 363 ф. 10 н.
- 33., „Нора“, давана 2 пута,
донела 352 ф. 04 н.
- 34., „Первозне жене“, даване
2 пута, донеле 340 ф. 20 н.
- 35., „Чикина кућа“, давана 2
пута, донела 339 ф. 11 н.
- 36., „Цезарев тестаменат“,
даван 2 пута, донео 323 ф. 33 н.
- 37., „Стари бака и његов син
хусар“, даван 2 пута,
донео 302 ф. 60 н.
- 38., „Циганин“, даван 2 пута,
донео 290 ф. 80 н.

Остали комади, давани по 1 пут или
2 пута, доносили су просеком 100 до
280 фор.

Највише прихода доносили су и ове
године комади с певањем.

За споменуто време научени су ови
нови комади:

1. „Женска влада.“ Шаљива игра
у 3 чина, написао Е. Сиглигети, посрбио
Љубомир Лотић.

2. „Велики Галеото.“ Драма у 3
чина, с предигром, написао Хосе Ечегареј,
превео М. Миљковић.

3. „Златан мајдан.“ Комедија из
јавног живота у 3 чина, написао Дон То-
мас Родрихујес Руби, са шпанског превео
Хајм Давичо.

4. „Булинаруви.“ Комедија-водвиљ
у 3 чина, написали Морис Ордоно, Албен
Валабрег и Анри Керул, с француског пре-
вела Станка Ђ. Глишићева.

5. „Хетман.“ Драма у 5 чинова,
од Павла Деруледа, с француског превео
Душан Л. Ђокић.

6. „Нијоба.“ Енглеска комедија у
3 чина, написао Хари и Е. А. Полтн, пре-
вео Никола Андрић.

7. „Цезарев тестаменат.“ Коме-
дија у 3 чина, написали Адолф Бело и
Едмунд Виљтар, с француског превео Живко
Миросављевић.

8. „Чикина кућа.“ Комедија у 3
чина, од И. И. Мјасницког, превео с ру-
ског Јанко М. Веселиновић.

9. „Задушне жене.“ Шаљива игра
у 4 чина, написао Адолф Ларонж, превео
Милан А. Јовановић.

10. „Чанколизи.“ Комедија у 5 чи-
нова, написао Едвардо Љубовски, превео
с пољског Рајко.

11. „Женски пријатељ.“ Комеди-
ја у 5 чинова, написао Александар Дима,
син, с француског превео Душан Л. Ђокић.

12. „Мајчин благослов“ Позори-
шна игра с певањем у 4 чина, с предигром,
написао др. Ф. Е. Линкер, музика од А.
Милера.

13. „Хамлет.“ Трагедија у 5 чинова,
написао В. Шекспир, с енглеског превео
Др. Лаза Костић, за српску позорницу
удесио А. Хаџић.

14. „Корак у страну.“ Шаљива
игра у 4 чина, од Е. Вихерта, превео
Јован Грчић.

15. „Лажни Димитрије.“ Траге-
дија у 5 чинова, по Шилеровом фрагменту

израдио и допунио Х. Лаубе, превео Др. Н. Ђорић.

Од старих комада, који се већ давно нису давали, научени су по ново ови: 1. „Роман сиромашног младића.“ Позоришна игра у 5 чинова, написао Октав Феље, превео Светозар Савковић. — 2. „Рат у миру.“ Шаљива игра у 4 чина, од Шентана и Мозера, прерадио А. М. Јовановић.

Ради спроведења реорганизације позоришне дружине били су узети привремено на пробу: Миливој Стојковић Зорка Марковићка, као певачица, Милош Динић, Љубица Динићка, Светозар Филиповић, С. Иваштанин, Д. Миловановић, Драга Миловановићка, М. Палигорић, Лука Поповић, Алекса Радовић и Стеван Бајин.

Од тих су примљени: Миливој Стојковић, Зорка Марковићка, Милош Динић, Љубица Динићка, Лука Поповић и Алекса Радовић.

Од тих пак престали су бити члановима наше позоришне дружине: Зорка Марковићка, која је отишла у Загреб, и А. Радовић, који је позван, да одговори својој војничкој дужности.

Тако исто престали су бити члановима позоришне дружине: Душан Ст. Барјактаровић и М. Григоријевић, који су лане узети били на пробу.

Наша позоришна дружина састављена је сада тако, да може одговорити и најтежим глумачким задатцима. Игра јој је неусиљена, природна, складна. То је признала стручна критика на све стране. Ако тражи и у најмањим улогама велике уметнике: том биемо могли одговорити с Лесингом: „Wen in den Nebenrollen, ein Anfänger oder sonst ein Nothnagel so sehr beleidigt, dass er über das Ganze die Nase rumpft, der reise nach Utopien und besuche da die vollkommenen Theater, wo auch der Lichtputzer ein Garrick ist.“

Редитељске дужности вршили су и ове године ревносно, а на потпуно задовољство позоришне управе: Д. Ружић, П. Добриновић и А. Лукић. Сваки је од њих уложио био све знање и умење своје, да замисли песникове дођу до свога потпуна

израза и да се свако позоришно дело прикаже у свом правом облику.

Нашу вредну глумицу Т. Лукићку, за њен приказ насловне улоге у „Балканској царици“ одликовало је Њено Височанство прногорска кнегиња Милена скупопецним даром: граном од брилијанта.

Ове године навршиће се двадесет и пет година, од како Пера Добриновић и Андрија Лукић, два наша изврсна глумца и вредна редитеља, служе нашем народном позоришту. Кад позоришна дружина почетком године, што долази, дође у Нови Сад, ту ће се онда моћи прославити двадесетпетогодишњица њиховог глумовања и том приликом моћи ће се одати достојна почаст нашим вештацима, који сваку хвалу и признање заслужују за свој уметнички рад.

Народ је наш досад увек делом доказао, да жели, да се одржи народно позориште, та жива школа народна, која чува народ наш од моралне смрти и која, путујући из места у место, одржава наш свет у свести о себи самом.

Да би смо могли судбу тог нашег мезимчета, а слободно можемо рећи и љубимчета народног, обезбедити, био би најзгоднији начин, да се позову сви родољуби, да приложе само по један новчић на дан на народно позориште.

Нека се нађе само до две хиљаде таквих родољубаца, који ће народном позоришту шиљати годишњи прилог од 3 фор. 65 новч., на му је опстанак и напредак осигуран.

Чеси су на тај начин скупили за неколико година милионе за своје народно позориште.

Кад би наше позориште са несташнице материјалних средстава, не дај Боже, морало престати радити, то би био судбоносан удар за нас.

Покрај грдне штете за наш народни језик и књижевност нашу и за цео наш јавни живот: свима противницима и непријатељима нашим, а има их као у мору песка, био би такав догађај доказом, да смо незрели за виши духовни живот.

Кад би наше позориште још и сад, после оваког лепог напредовања, морало

престати, нема изгледа, да би се ико више усудио и мислити а камо ли радити на томе, да га опет приведе у живот.

Од тог удара може нас само то спасти, ако се и у овим тешким временима као прави родољуби својски заузмемо, да опстанак нашег позоришта по силама својима обезбедимо.

У томе нам могу за пример послужити наша уставна браћа Мађари, који су увек готови на сваковрсне жртве, где се год то тиче њиховог просветног напретка.

Тако је и њихов славом овенчани песник Мавро Јокаји, приликом састанка мађарских културних друштава, изрекао ове значајне речи:

„Правим миљем читао сам узорите говоре, изговорене на конгресу мађарских културних друштава.

Жао ми је, што ме је болест спречила, те не могах бити на тој културној светковини.

Ал' кад нисам могао живом речју да учествујем на том светлом збору, нека ми је допуштено, да у интересу наше народне ствари изнесем практичан предлог.

Романи, наши суседи, основали су културну лигу, која броји сто хиљада чланова, од којих сваки прилаже месечно по 1 леј (1 круну).

На тај начин романска културна лига има сваке године један милијон и две стотине хиљада круна прихода, који употребљава на своје цели.

Мислим, да смо већ досад доста радили на томе, да покажемо свету како нам је језик богат, што се тиче звучних и лепих израза.

Сад ваља да туримо руке у наше цепове, као и Романи.

Намера нам је велика, племенита, света; али, да нам рад буде од успеха, ваља нам да имамо новаца.

Зар се не би могло наћи у Угарској сто хиљада домољубаца, који би сваког месеца дали по једну круну на народну цел.

То морамо чинити.

Ал' како не држим за практично, да сваког месеца шаљемо по круну онамо, камо је наменисмо, износим ово:

Сваки господин човек и свака госпођа жена славе сваке године свој имендан.

Предлажем, дакле, да о своме имендану изнесемо на сто по једну печеницу маће, па да том приликом пошљемо 12 круна мађарском културном друштву.

Ја сам већ наредио, да издавачи мојих дела сваке године пошљу по 12 круна сваком мађарском културном друштву, и да после смрти моје исплате главницу, која одговара том годишњем приносу мом.

Узраде ли тако сви, који то могу, тада ће бити нешто од нас.

Иначе никад ништа!“

Јокаји, као што видимо, тражи сто хиљада родољубивих Мађара, који ће сваке године давати по 12 круна на мађарске културне цели.

И наћи ће их!

А зар се у нас не би могло наћи две хиљаде родољубивих Србаља, који би сваки дан давали по један новчић на наше народно позориште?

Ако се озбиљно устражи, наћи ће се.

Колико и колико има прилика, где се у нас прелива изобиља.

Одредимо народном позоришту само оно, што се у таквим приликама прелије, па ће имати више него што ће моћи потрошити.

То се чини мало невероватно, ал' испитајмо наш живот и наше обичаје потање, и потражимо све оно, што је сувишно и на што се у нас просипа новац: па ћемо наћи за цело, да ће стотинити део од сувишнога, ако га сваки верно жртвује, бити доста, да избави народно позориште од вечите кубуре.

Не помогнемо ли сами себи, нико нам други до Бога помоћи не ће!

А сад нека ми је допуштено, да поновим молбу, коју сам већ више пута славној скупштини подносио.

Молба је та, да се славна скупштина постара, како би се са мојих леђа скинуло тешко бремене позоришне управе.

Ја сам тридесет и две године вршио, које посредно које непосредно дужности управитељске.

Истина, ја се нисам уморио у том послу, који сам увек по доказаној потреби вршио с љубављу и оданошћу; ал' ипак мислим, да би било време, да се нађе как-

ва млађа снага, која ће ме моћи заменити, а ја ћу и саветом и радом потпомагати сваку управу, која буде радила у правцу, који је искуство од 35 година осветлало.

ГЛАВНА СКУПШТИНА

„ДРУШТВА ЗА СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ“ 31. АВГУСТА (12. СЕПТЕМБРА) 1896.

Председава: др. Лаза Станојевић, начеоник друштвени.

Бележи: Сава Петровић, секретар.

Присутни чланови: Подначеоник и управитељ А. Хаџић, др. Емил Гаврила, Влада Стратимировић, др. Лаза Секулић из Карговаца, др. Милан Савић, др. Илија Огњановић, благајник Данило Манојловић, Мита Топаловић и Петар Кранчевић, као заступници панчевачког српског црквеног певачког друштва из Панчева, Стеван П. Крецул, као заступник земунског добровољног позоришног друштва из Земуна, Светозар Савковић, др. Јован Велимировић, др. Сима А. Ђирић, др. Бранислав Станојевић, као заступник српске новосадске читаонице из Новог Сада, Пера Матић, као заступник српског читаоначног певачког друштва из Новог Сада, Милош Николић, Ђорђе Т. Мијатовић, фискал др. Илија Вучетић, др. Александар Кода, др. Михаило Полит-Десанчић, др. Милан Давидовац, Ђура Стојковић, Јован Грчић, Душан Јовановић, др. Милан А. Ђирић и Филип Оберкнежевић.

1. По предлогу председника друштвеног изашиљу се, пре отварања скупштине, ради оверења присутних чланова ови чланови: Др. Лаза Секулић, Мита Топаловић и Ђорђе Т. Мијатовић.

Др. Лаза Секулић после неколико минута извештава у име верификационог одбора, да сви у овом записнику забележени чланови имају право гласа на овој скупштини.

На основу тога извештаја и пошто је по уставу друштвеном довољан број присутних чланова за решавање — отвара председник скупштину у 10 сахата пре подне и поздравља присутне чланове доброшлицом.

2. Председник јавља, да је на реду извештај управнога одбора о годишњем раду своме и о стању српског народног позоришта.

Тај извештај прочитан је у скупштини у целини и гласи овако:

(Тај извештај штампан је у 48. и 49. броју „Позоришта“ о. г.)

Извештај управнога одбора узима се одобравајући на знање.

А по предлогу члана Дра Емила Гавриле решава се:

1. да се упути управни одбор, да учини покушај, да се скупштина друштвена држи у време кад буде и матичина скупштина, и то дан пре или дан после матичине; и

2. да се управни одбор упути, да од чланова српске народне позоришне дружине одбија 3% од плате им за корист пензионог глумачког фонда, да би се тај фонд умножио и порастао. Глумци да се приморају на уплату та 3 процента. Према томе преиначује се одлука прошле скупштине друштвене, донесена у тој ствари под бр. 10/Г. С. ех 1895, а одржава се у крепости одлука скупштинска под бр. 13. Г. С. ех 1894.

Не прима се пак предлог члана дра Емила Гавриле, да се сви извештаји за скупштину штампају и на 8 дана пред скупштину члановима разашљу.

3. Председник и начеоник друштвени др. Лаза Станојевић, пре него што се приступило трогодишњој обнови часника друштвених, чита опширан извештај о раду и стању српског народног позоришта за последњих 15 година, т. ј. од године 1881.

до сада, од како је он председник и начеоник овога друшта. У том извештају износи председник све важније догађаје, као и светле и тамне моменте из историје српског народног позоришта за последњих 15 година.

На крају свога говора подноси начеоник оставку на почасном звању своме.

Члан др. Емил Гаврила предлаже, да се многозаслужном председнику дру Лази Станојевићу протоколарно изрази најтоплија захвалност и признање на његовом родољубивом, неуморном и истрајном 15-годишњем труду и заузимању око српског народног позоришта, — да се умоли, да и даље остане начеоником овога друштва, и да се извештај начеоников о 15-годишњем

раду позоришном штампа у засебној књизи и разашље члановима друштвеним.

Предлог дра Е. Гавриле прима се у целости једнодушно, те скуштина уз бурно клицање: „Живео начеоник др. Лаза Станојевић!“ једногласно по ново бира на три године за начеоника друштвеног дра Лазу Станојевића, који изјављује, да се прима тога поновљеног одликовања.

Избор овај има се, у смислу §. 9. устава друштвеног, поднети на потврду и одобрење високом кр. уг. министарству унутрашњих послова путем овдашњег магистрата.

Управни одбор упућује се, да штампа извештај начеоников о 15-годишњем раду позоришном у засебној књизи и разашље члановима друштвеним.

(Свршиће се)

Л И С Т И К И.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(Српска народна позоришна дружина у Вршцу.) При доласку наше позоришне дружине у Вршац утврђено је било, да дружина заврши рад свој у Вршцу 1. децембра о. г. При томе није се могло остати за то, што преговори, који су вођени са Белопркванцима ради смештања нашег позоришта у Белој Цркви, нису донели жељена успеха, и што се представе у Панчево, где се тада налазило мађарско позоришно друштво, нису могле отпочети 1. децембра о. г. Према томе стању ствари вршачки месни позоришни одбор пристао је на то, да се отвори претплата још на три позоришне представе, те ће се тако наше позориште бавити у Вршцу до 8. децембра о. г., а за тим одлази у Панчево. Да би се интерес у вршачке публике према позоришту што већма пробудио, управа је принуђена, да се науче и две мање опере, и то: „Лепа Галатеја“ и „Јованчини сватови“. У обема операма певаће насловне улоге гђца Султана Цијукова, оперска певачица, која се сада налази у Вршцу, у свом завичају, код свог оца. Госпођица С. Цијукова суделоваће у тим операма из љубави према нашем позоришту, и обећала је управи, да ће се позиву јој увек драговољно одазвати и доћи и у друга места, у

којима се наше позориште буде бавило, да се некако захвали српском свету на љубави, коју јој је више година указивао за време, док је учила певати на бечкој конзерваторији. На тај начин имаће и Панчево, па и друга српска места то лепо уживање, да чују певати нашу уметницу, која је лепо име стекла себи и у страном немачком свету.

За време бављења свога у Вршцу научила је до сада наша позоришна дружина ове нове комаде: 1. „Јасмина и Ирена“. Драма у 5 чина, од Манојла Ђорђевића-Призренца. — 2. „Бангалоз.“ Шаљива игра у 2 чина, од Милана Св. Николајевића. — 3. „Крајишкиња.“ Слика из српског народног живота у 3 чина, с певањем и играњем, написао П. Крстоношић, музика од Х. Дубека. — 4. „Слободарка.“ Од „Матице Српске“ са 300 фор. награђена драма у 5 чина, написао Манојло Ђорђевић-Призреница.

За учење су спремљена ова позоришна дела: „Прибислав и Божана“, „Нов комад“, „Добре сведоцибе“, „Максим“, „Једанаеста заповест“, „Припитомљена злоћа“, „Прве љубавне стреле“, „Завет“, и т. д.

Издаје управа срп. нар. позоришта.